

Protestantse gemeente
Michaëlkerk
Leersum

Witte Donderdag

6 april 2023

avondgebed

om 19.30 uur

Sieger Köder: De Voetwassing

Voorganger: Yolanda van der Stelt
Lector: Marjon van den Ham
Begeleiding: Frank Firet

Het avondgebed van vanavond is de eerste in een reeks van drie avondgebeden in de dagen vóór Pasen; Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Stille Zaterdag.

We gebruiken het leesrooster dat het Nederlands Bijbelgenootschap dit jaar aanreikte voor de Veertigdagentijd. Via deze avonden bereiden we ons voor op de viering van Christus' Opstanding op de Paasmorgen.

We associëren Witte Donderdag vaak met twee bekende verhalen uit de evangeliën: het laatste avondmaal en de voetwassing. Van wat wij 'het laatste avondmaal' zijn gaan noemen, zijn twee versies: de versie van Matteüs, Marcus en Lucas waar brood en wijn centraal staan en de versie van Johannes waarbij de voetwassing centraal staat.

Tijdens dit avondgebed op de avond van de Witte Donderdag ontmoeten we Jezus als dienaar. Zo toont God zich hier. Liefde in actie als dienstbaarheid. Wat zegt Hij ons door het evangelie van Jezus Christus? En wat doet dat met ons?

Het schilderij van Sieger Köder dat op de voorkant van de liturgie staat, verbeeld veel denk ik. Hebt u er al naar gekeken en o.a. het gezicht van Jezus gezien/gevonden?

We leggen vanavond onszelf in alle openheid aan God voor – in onze gedachten, in onze gebeden.

De komende avonden beginnen de diensten steeds om 19.30 uur. 'Loopt' u mee deze avonden?

Welkom

(we gaan staan)

Bemoediging V: Onze hulp is in de Naam van de Heer
G: DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT

Groet: V: De Heer zij met U
G: OOK MET U ZIJ DE HEER

Drempelgebed

V: Eeuwige, onze God,
wij die U nooit hebben gezien, -
G: ZIE ONS HIER STAAN.
V: Uw Naam is dat Gij mensen helpt, -
G: WEES ONZE HULP.
V: en dat Gij ons bij name kent, -
G: LEER ONS U KENNEN.
V: Als wij hebben gezondigd
tegen U en elkaar
G: VERGEEF ONS DAN
IN JEZUS' NAAM.
V: Die hebt gezegd: Ik zal er zijn, -
G: WEES HIER AANWEZIG, AMEN.

Samenzang Psalm 103: 1, 3 en 9

1. Zegen, mijn ziel, de grote naam des Heren,
laat al wat binnen in mij is Hem eren,
vergeet niet hoe zijn liefde u heeft geleid,
gedenk zijn goedheid, die u wil vergeven,
die u geneest, die uit het graf uw leven
verlost en kroont met goedertierenheid.

3. Hij is een God van liefde en genade,
barmhartigheid en goedheid zijn de daden
van Hem die niet voor altijd met ons twist,
die ons niet doet naar alles wat wij deden,
ons niet naar onze ongerechtigheden
vergelddt, maar onze schuld heeft uitgewist.

9. Laat heel het machtig koninkrijk des Heren
zijn grote naam, zijn grote daden eren.
Kom allen tot de lof des Heren saam.
Lof zij de Heer in hemel en op aarde,
die aan zijn volk zijn liefde openbaarde,
en zegen gij, mijn ziel, zijn grote naam.

Openingsgebed

Bij de schriftlezing

Schriftlezing Johannes 13: 1-15

13¹Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. ²Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden. ³Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, ⁴stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om ⁵en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had. ⁶Toen hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?' ⁷Jezus antwoordde: 'Wat ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.' ⁸'O nee,' zei Petrus, 'mijn voeten zult u niet wassen, nooit!' Maar toen Jezus zei: 'Als ik ze niet mag wassen, kun je niet bij mij

horen,' ⁹antwoordde hij: 'Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!'

¹⁰Hierop zei Jezus: 'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie zijn dus rein – maar niet allemaal.'

¹¹Hij wist namelijk wie hem zou verraden, daarom zei hij dat ze niet allemaal rein waren.

¹²Toen hij hun voeten gewassen had, deed hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. 'Begrijpen jullie wat ik gedaan heb?' vroeg hij. ¹³'Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen mij, en terecht, want dat ben ik ook. ¹⁴Als ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. ¹⁵Ik heb een voorbeeld gegeven; wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen.

Meditatieve stilte

We zingen Lied 838: 1 en 3

1. O grote God die liefde zijt,
O Vader van ons leven,
vervul ons hart, dat wij altijd
ons aan uw liefde geven.
Laat ons het zou der aarde zijn,
het licht der wereld; klaar en rein.
Laat ons uw woord bewaren,
uw waarheid openbaren.
3. Leer ons het goddelijk beleid
der liefde te beamen,
opdat wij niet door onze strijd
uw goede trouw beschamen.
Leg ons de woorden in de mond
die weer herstellen uw verbond.
Spreek zelf door onze daden
van vrede en genade.

Gebeden, afgesloten met het 'Onze Vader'

(we gaan staan)

We zingen Lied 569 1, 2 en 4

1. Toen Jezus wist: nu is gekomen,
het uur om door de nacht te gaan,
heeft Hij een linnen doek genomen
en water in een schaal gedaan.
2. Hij gaf ons zwijgende een teken
en kwam ons voet voor voet nabij.
Hij deed het water van zich spreken,
het stort zich uit en reinigt mij.
4. Heer van mijn hart, U bent gekomen
de nacht door naar uw grote dag,
ik heb in eenvoud aangenomen,
dat ik U daarin volgen mag.

Zegenbede

Voorganger: De Heer schenke ons zijn zegen,
Hij beware ons voor onheil
en geleide ons tot eeuwig leven.

Allen: AMEN.

We verlaten in alle rust de kerkruimte.

Morgen, 7 april, op de avond van de **Goede Vrijdag**
lezen we om 19.30 uur
het evangelie van het lijden en sterven van onze Heer.

Ook op de **Stille Zaterdag**, 8 april
hopen we elkaar om 19.30 uur
weer hier te ontmoeten in een avondgebed.

Pasen

Zondagochtend, 9 april, vieren we om 10.00u het **Paasfeest**
'De Heer is waarlijk opgestaan!'

Schilderij 'De voetwassing' van Sieger Köder.

Petrus valt misschien als eerste in het oog. Je zit zijn blik, zijn houding. Hij heeft zich er wel bij neergelegd dat Jezus zijn voeten wast maar zijn linkerhand maakt een afwerend gebaar. Hij lijkt er niets van te snappen, voelt zich ongemakkelijk. Hij lijkt het niet te begrijpen wat er nu precies gebeurt.

Op tafel staan het brood en de wijn van de Pesachmaaltijd die verwijzen naar de gave van Jezus's liefde. Hij deelt zijn Geest.

De man die zijn voeten wast, is in eerste instantie een onbekende. Je ziet zijn blote voeten, uitgebeeld zoals bij een bidder. Een linnen doek over zijn schouder. Een doek die hier afgebeeld is als een gebedssjaal als teken van zijn Joodse wortels.

Je ziet zijn gezicht niet. Het zou iedereen kunnen zijn. Maar wanneer je beter kijkt zie je het gelaat van Jezus dat zich weerspiegelt in de schaal met water. Heeft de schilder het misschien zo gemaakt dat we dat we ook denken aan het water van de doop? In die schaal met water staan ook de voeten van Petrus. Het symboliseert de opdracht om in Zijn voetsporen te gaan. Om voort te zetten wat Jezus begon door te leven zoals Hij.

